

Inese Runce (Latvijas Universitāte)
KONGRESS RĒZEKNĒ: CEĻĀ UZ LATVIJAS VALSTI

Atslēgas vārdi: *Latgales kongress, Francis Trasuns, katoļu Baznīca, garīdzniecība, valsts.*

Eiropas valstu vēsturē vienmēr ir pastāvējušas atšķirīgas kultūras kopienas, kas lielākoties bāzējas reģionos. Kultūras kopienām var būt sava atšķirīga valoda, cita reliģija vai konfesionalitāte, atšķirīga vēsture un kultūras tradīcijas, kas liek pamatus citādībai un veido spēcīgu un vitālu reģionālo identitāti.

Pirmā pasaules kara laikā, sabrūkot lielajām Eiropas impērijām un mainoties ģeopolitiskajai situācijai, Eiropas reģionālo identitāšu vēsture, un nereti šie reģioni, būdami kultūras ziņā atšķirīgi, ir kļuvuši par svarīgu elementu un katalizatoru nacionālu valstu veidošanās procesā.

Īpaši šeit ir jāizceļ Latgales loma un nozīme neatkarīgas un demokrātiskas valsts veidošanās procesā. Latvijas nacionālais valsts vēstures tapšanas naratīvs nav iedomājams bez reģionālās vēstures naratīva integrēšanas un akceptēšanas, tas nozīmē bez Latgales kongresa procesa un rezultātu nozīmes akcentēšanas.

Referātā ir aplūkoti šādi Latgales kongresa tapšanas un sagatavošanas vēstures aspekti:

1. Latgales kongresa idejas ģenēze laikmeta notikumu kontekstā, īpaši akcentējot Pirmā pasaules kara norisi un Eiropas impēriju sabrukuma laiku: 1914.-1918. g.
2. Latvijas politisko partiju un intelektuālo aprindu attieksme pret Latgales apvienošanos ar pārējo Latviju, un kongresa sagatavošanu.